

■■■ ÚJRA SZEGÉNYEBB LETT
A MAGYAR SZÍNJÁTSZÁS ■
Elment a Nemzet Színésze

Meghalt a Nemzet Színésze, Agárdi Gábor. Nyolcvannégy éves korában köszönt el tőlünk a magyar színjátszás nagy egyénisége, az a művészember, aki a katarzis számos szép és bensőséges pillanatával ajándékozott meg bennünket.

Négy évvel ezelőtt, 2002 augusztusában a *Hét Nap* hasábjain még a nyolcvanéves Agárdi Gábort köszöntöttük, és kívántuk a nagy művésznek, hogy még sokáig, nagyon sokáig szolgálja a Nemzetet, még sokáig hirdesse az igazságot onnan a világot jelentő deszkákról. A sors azonban másként rendelkezett. Súlyos betegségével már nem tudott megbirkózni. S elment csendesen, a maga csodálatos hitével, emberi és művészi nagyságával.

Egyszer régen, nagyon régen, amikor hetvenedik születésnapját ünnepelte, az újságíró azt kérdezte tőle, hogy azt az ötvenöt esztendőt, amióta a pályán van, hogyan lehetett kibírni. Agárdi Gábor szerényen válaszolt: „Hittel, alázattal, színházszeretettel. Semmi más a világon nem számít, csak a színház, a zsinórpadról a pincéig. Vidéken tizenöt évig játszottam, volt olyan, hogy bementünk egy kultúrházba, bementünk, és fölsúroltam a színpadot, hogy tiszta színpadon játszunk! Szent a színpad, oltár, templom!”

Viharos idők, embertelen napok hozták igazán közel hozzánk, vajdasági magyarokhoz Agárdi Gábort. 1993 őszén a budapesti Nemzeti Színház társulata Sütő András *Advent a Hargitán* című drámájával vergődött át az akkor szinte átjárhatatlannak tűnő határon, és Topolyán, Újvidéken, Zentán meg Szabadkán kondította meg Thalia templomának lelket melegítő, erősítő harangját. Agárdi Gábor is ott volt akkor, ott volt nagy barátjával, Sinkovits Imrével együtt, hogy azokban a nehéz pillanatokban tudunkra adják: nem vagyunk egyedül!

Agárdi Gábor film- és színpadi szerepeinek rendkívül gazdag palettájáról (a tévés szerepeiről sem szabad megfeledkeznünk) nehéz volna bármelyik alakítását is kiemelni. Mindegyik egy nagy művészember remekműve volt. Számára a legkisebb színészi feladat is mindig kihívást képviselt. Úgy is viszonyult hozzá. Az igazi művészember erkölcsi felelősségével, a hivatástudat fanatikus hitével.

Pályatársai szerették, tisztelték. Különösen a fiatalok ragaszkodtak hozzá, mert Agárdi Gábortól volt mit tanulni, mert a nagy művész emberi mivoltában is mindig példát mutatott!

Sinkovits Imre volt Agárdi Gábor legjobb barátja. Egyik hozzá írt leveléből idézek: „Fogd le a kezem, ha butaságra, gyűlölködéssre, indulattal ütésre lendülne. Fogjál vissza szép szavaddal. Értessed meg hát végre: bízunk az Emberben, Népünkben. Nem megyünk, hanem itt vagyunk Európában magyarként, és sorsunkat nehéz szívvel, de vállaljuk. Te, Imre, örök hűséggel magasba emelsz. Hitet, reményt adsz nekem is, az örök kétkedőnek, a lélekben néha megfáradónak...”

Sinkovits Imre már rég nincs közöttünk, már rég átköltözött az égi társulatba. Most elment Agárdi Gábor is, a függöny mögötti világ nagy mágusa, a magyar színjátszás egyik legnagyobbika. Az *Advent a Hargitán* Bódi Venceljének jalkiáltása fogalmazódik meg bennem: „Elviszed, Uram, rendre mind az élőket, és nagy haragodban megtetized büntetésünket...”

Mélységes tisztelettel és megbecsüléssel emlékezünk Agárdi Gáborra!

Hét Nap, 2006. február 1. 32.

